

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
Termiz davlat universiteti

Fan nomi:
Adabiyotshunoslik

Mavzu:Epik tur va uning janrlari

Reja:

- Epik asarlar haqida ma'lumot
- Epik asarlar janrlari haqida ma'lumotlar

Epik asar nima?

Epik turning o'ziga xos xususiyatlari haqida gap borganda, avvalo, uning voqeabandlik xususiyati tilga olinadi. Darhaqiqat, epik asarda makon va zamonda bo'layotgan voqea-hodisalar tasvirlanadi, oddiygina so'z vositasida o'quvchi ko'z o'ngida jonlanadigan to'laqonli badiiy voqelik yaratiladi.

- ▶ **Epiklik** ko'lami va mavzusi bilan ajralib turadigan janr hikoya janridir. Janrning aniqlovchi xususiyatlari asosan uning ildizlaridan kelib chiqadi qadimgi she'riyat (kabi epik she'rlar Gomer Iliada va Odisseya).
- ▶ Epik tur an'anaviy og'zaki she'riyat vositasi bilan cheklanib qolmay, balki zamonaviy vositalarni, shu qamrab oladi.

► Eposdan janr sifatida foydalanish, xususan epik she'riyat uchun, ming yilliklarga to'g'ri keladi *Gilgamesh eposi, birinchi doston**dir*. Ammo bu uzoq vaqt davomida tanqidga olingan.

Epik
asarlarni ikki
turga ajratib
olamiz

The background features abstract, overlapping green geometric shapes in various shades of green, creating a modern, layered effect. Two horizontal green bars with rounded ends are positioned in the center, each containing a white text label.

Plastik

Noplastik

Termin

O'quvchi ko'z o'ngida reallikka o'xshash, o'zining tashqi ko'rinishi va shakli bilan jonlana olgani uchun ham epik asardagi badiiy voqelikni „*plastik*“ tasvirlangan deb yuritiladi.

Epik asarning noplastik
elementlari deyilganda
muallifning o'y-fikrlari,
mushohadalari, ichki
kechinmalari, tasviriy predmetga
hissiy munosabatlari tushuniladi.

Epik asarda voqea- hodisalarni hikoya qilib berayotgan shaxs „**Roviy**“ yoki „**Hikoyachi**“ deb yuritiladi.

Epik asarda voqealar birinchi shaxs tilidan yoki uchinchi shaxs (muallif) tilidan ham aytilishi mumkin.

Masalan, X.To'xtaboyevning „Sariq devni minib“, E.A'zamovning „Otoyining tug'ilgan yili“, G'afur G'ulomning „Shum bola“ yoki „Yodgor“ kabi asarlarida rivoya birinchi shaxs ya'ni voqealarda bevosita ishtirok etayotgan personaj tilidan hikoya qilinadi.

Epik tur janrlari

Roman

Qissa

Hikoya

Bugungi mavzu yuzasidan topshiriqlar

Epik asar deganda nimani tushunasiz?

Epik asar janrlari deganda nimani tushunasiz?